

Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto

13.12.2023

Kirkkovaltuuston kokous

Kokousaika 13.12.2023 17:15 -

Kokouspaikka Kaupunginkirkko kirkkosali

Osallistujat	Haapanen Anu	kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja
	Huhtala Raimo	kirkkovaltuuston jäsen
	Jaatinen Elisa	kirkkovaltuuston jäsen
	Jokela Laura, saapui klo 17.27	kirkkovaltuuston jäsen
	Jumppanen Siiri, etänä	kirkkovaltuuston jäsen
	Kallio Erkki	kirkkovaltuuston jäsen
	Kauti Hannu	kirkkovaltuuston jäsen
	Koenkytö Mari	kirkkovaltuuston jäsen
	Kojo Katariina	kirkkovaltuuston jäsen
	Laaksonen Jukka	kirkkovaltuuston jäsen
	Laitila Marja-Liisa	kirkkovaltuuston jäsen
	Mäki-Punto-Ristanen Tarja	kirkkovaltuuston jäsen
	Nummila Kari	kirkkovaltuuston jäsen
	Onnela Anne	kirkkovaltuuston jäsen
	Pajula Eija, poissa	kirkkovaltuuston jäsen
	Reunanen Veli	kirkkovaltuuston jäsen
	Ristimäki Paula	kirkkovaltuuston jäsen
	Rämö Markku	kirkkovaltuuston jäsen
	Salo Lauri	kirkkovaltuuston jäsen
	Schwartz Jari	kirkkovaltuuston jäsen
	Sohlman Hanna	kirkkovaltuuston jäsen
	Suominen Aino	kirkkovaltuuston jäsen
	Sättilä Paavo	kirkkovaltuuston jäsen
	Tammelin Saara, poissa	kirkkovaltuuston jäsen
	Tamminen Timo, etänä	kirkkovaltuuston jäsen
	Uusitalo Ilkka	kirkkovaltuuston jäsen
	Vainio Heikki	kirkkovaltuuston puheenjohtaja
	Lahtonen Marita (Eija Pajula)	kirkkovaltuuston varajäsen
	Ojala Jouni (Timo Tamminen), poissa	kirkkovaltuuston varajäsen
	Paavilainen Kaarina (Saara Tammelin)	kirkkovaltuuston varajäsen
	Laukkanen Riku, poissa	kirkkoherra
	Koivunen-Sättilä Marita	vs. kirkkoherra
	Välikangas Leena	vt. talouspäällikkö
	Mainela Anni	kiinteistöpäällikkö
	Luhtala Anu	kirkkovaltuuston pöytäkirjanpitäjä

13.12.2023

Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto**Sisällysluettelo**

§ 39 Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto - Kokoustiedot	1
§ 40 Kappeliseurakuntien muuttaminen kirkkoalueiksi	2
§ 41 Hallintosääntö	4
§ 42 Talousarvion 2023 lisämääräraha-anomus	5
§ 43 Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026, talousarvio 2024	7
§ 44 Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto - Aloitteet, ilmoitusasiat	8
§ 45 Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto - Kokouksen päättäminen	9

13.12.2023

§ 39 Kokoustiedot**Kokouksen avaaminen**

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja kirkkoherra pitää alkuhartauden.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 18.1.2023 § 4 mukaan kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä yleisesti nähtävillä Loimaan seurakunnan nettisivuilla viikon ajan ennen kokousta. KJ 3:29, 1-2.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla, KL 10:15.

Kokouskutsu on lähetetty kirkkovaltuuston jäsenille ja kokoukseen oikeutetuille sähköpostitse 4.12.2023.

Esitys Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Esityksen mukaan.

Pöytäkirjan tarkastaminen ja nähtävillä pitäminen

Esitys Pöytäkirjantarkastajiksi ja äänenlaskijoiksi valitaan Saara Tammelin ja Katariina Kojo. Pöytäkirja tarkastetaan kokouspäivän iltana.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä Loimaan seurakunnan nettisivuilla 14.12. alkaen osoitteessa

<https://www.loimaanseurakunta.fi/paatoksenteko/kirkkovaltuusto>

Ilmoitus pöytäkirjan nähtävillä pitämisestä on Loimaan seurakunnan nettisivuilla osoitteessa <https://www.loimaanseurakunta.fi/paatoksenteko/kokouskuulutukset>

Käsittely Saara Tammelinin ollessa estynyt, pöytäkirjantarkastajiksi ja äänenlaskijoiksi valitaan Paavo Sätälä ja Katariina Kojo.

Päätös Esityksen mukaan.

Kokouksen työjärjestys

Esitys Kokouskutsun yhteydessä toimitettu työjärjestys hyväksytään.

Päätös Esityksen mukaan.

13.12.2023

Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto

§ 40 Kappeliseurakuntien muuttaminen kirkkoalueiksi

Diaarinumero DLOI/91/00.07.00/2023

Esittelijä vs kirkkoherra Marita Koivunen-Sätälä

Vuonna 2009 Alastaro (ml Virttaa) ja Mellilä liittyivät Loimaaseen ja siten myös Alastaron ja Mellilän seurakunnat liittyivät osaksi Loimaan seurakuntaa. Metsämaa oli jo aiemmin, 1.1. 2000 alkaen, kuulunut Kanta-Loimaan seurakuntaan ja sittemmin 1.1.2005 alkaen, Loimaan seurakuntaan kappeliseurakuntana. Vuonna 2009 1.1. lukien myös Alastarosta ja Mellilästä tuli Loimaan srk kappeliseurakuntia.

1.7. 2023 astui voimaan uusi kirkkolaki. Sitä myöten kirkkolaista poistettiin kappeliseurakuntia koskevat lait ja määräykset kirkolliskokouksen ja eduskunnan päätöksellä. Eli kirkkolaki ei enää tunne kappeliseurakuntia koskevaa lainsäädäntöä, joskin antaa halutessaan mahdollisuuden säilyttääkin ne.

Monissa seurakunnissa on jo aiemmin siirrytty kirkkoaluejärjestelmään. Loimaan seurakunnassakin tähän on tarkoitus siirtyä vuoden 2024 alusta. Tähän kannustaa monta seikkaa. Yksi tärkeä seikka on, että Loimaan kappeliseurakuntien kappelipapit ovat poistuneet seurakuntamme palveluksesta. Keväällä auki olleeseen Mellilän kappelipapin virkaan ei ollut yhtään hakijaa.

Seurakuntia on myös jo pidempään kannustettu keventämään hallintoa. Kirkkoaluejärjestelmässä hallinto on kappelirakennetta paljon keveämpi ja joustavampi. Näin se vapauttaa niin työntekijöiden kuin maallikoidenkin aikaa ja voimavaroja toimintaan ja tekee entistä useammalle mahdollisuuden osallistua.

Kirkkoaluejärjestelmällä pystytään hyvin turvaamaan seurakunnan toiminta ja seurakuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kaikkialla seurakunnan alueella. Kirkkoalueilla toimivat toimintaryhmät, joihin jatkavat suoraan nykyiset kappelineuvostot. Kirkkoalueiden toimintaryhmille varataan joka vuosi määräraha, jota he voivat käyttää oman alueen toimintaan. Päätös- ja vaikuttamisvaltaa siis jätetään.

Uudesta kirkkolaista johtuu myös se, että tänä syksynä seurakunnissa kirjoitetaan ja hyväksytään uusi hallintosääntö. Hallintosääntöön pitää sisällyttää myös määräykset seurakunnan osa-aluehallinnosta. Senkin vuoksi kappelirakenteen purkaminen ja muuttaminen kirkkoalueiksi on ajankohtainen juuri tänä syksynä.

Vs. kirkkoherra on kutsunut kappelineuvostojen jäsenet ja varajäsenet kahdesti marraskuussa koolle kuulemaan, kysymään ja keskustelemaan tästä rakennemuutoksesta.

Kappelineuvostoja on siis kuultu ja heidän toiveitaan on myös otettu huomioon.

13.12.2023

Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Sen lisäksi, että kolme kappeliseurakuntaa: Alastaro, Mellilä ja Metsämaa, lakkautetaan ja muutetaan kirkkoalueiksi, perustetaan kirkkoalueet myös Kanta-Loimaalle, Kaupunginkirkolle ja Virttaalle. Niiden toimintaa aletaan käynnistää myöhemmin.

Esitys	Kirkkoneuvosto hyväksyy ja esittää edelleen kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi: a) puretaan ja lakkautetaan kappeliseurakuntarakenne Alastarolta, Mellilästä ja Metsämaalta b) perustetaan kirkkoalueet Alastarolle, Mellilään ja Metsämaalle c) perustetaan kirkkoalueet Kanta-Loimaalle, Kaupunginkirkolle ja Virttaalle
Päätös	Esityksen mukaan kohdat a-c.
Toimenpiteet	Ote lähetetään tms. tieto
Muutoksenhaku	Päätökseen ei voida hakea muutosta.
<hr/>	
Kirkkoneuvoston esitys	Kirkkovaltuusto päättää, että a) puretaan ja lakkautetaan kappeliseurakuntarakenne Alastarolta, Mellilästä ja Metsämaalta b) perustetaan kirkkoalueet Alastarolle, Mellilään ja Metsämaalle c) perustetaan kirkkoalueet Kanta-Loimaalle, Kaupunginkirkolle ja Virttaalle
Päätös	Esityksen mukaan kohdat a-c.
Toimenpiteet	Ote lähetetään Alastaron, Mellilän ja Metsämaan kappeliseurakuntien puheenjohtajille.
Muutoksenhaku	Päätöksestä voidaan tehdä kirkollisvalitus Turun hallinto-oikeudelle.

13.12.2023

Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto

§ 41 Hallintosääntö

Diaarinumero DLOI/92/00.08.00/2023

Esittelijä vs kirkkoherra Marita Koivunen-Sätälä

Uusi kirkkolaki astui voimaan 1.7. 2023. Sen mukaan kirkkovaltuusto määrää päätösvallan siirrosta hallinto- tai johtosäännössä.

Hallintosääntö tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.1.2024. Uutta hallintosääntöä ei tarvitse alistaa tuomiokapitulille, vaan se on seurakunnan itsensä päätettävissä.

Kirkkovaltuusto hyväksyy seurakunnan hallintosäännön ja se sisältää määräykset:

- 1) seurakunnan hallinnon järjestämisestä
- 2) päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille
- 3) toimielinten päätöksentekotavoista
- 4) toimielinten kokousmenettelyistä

Hallintosääntö korvaa aiemman kirkkolain mukaiset kirkkovaltuuston työjärjestyksen ja kirkkoneuvoston ohjesäännön. Uusi hallintosääntö liitteenä.

Esitys a) hyväksytään hallintosääntö
b) esitetään kirkkovaltuustolle hallintosäännön hyväksymistä kokouksessaan 13.12.2023.

Päätös Esityksen mukaan kohdat a ja b.

Toimenpiteet Ote lähetetään tms. tieto

Muutoksenhaku Päätökseen ei voida hakea muutosta.

Kirkkoneuvoston esitys Kirkkovaltuusto hyväksyy hallintosäännön.

Päätös Esityksen mukaan.

Muutoksenhaku Päätöksestä voidaan tehdä kirkollisvalitus Turun hallinto-oikeudelle.

13.12.2023

Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto

§ 42 Talousarvion 2023 lisämääräraha-anomus

Diaarinumero DLOI/59/02.00.01/2023

Esittelijä vt talouspäällikkö Leena Välikangas

Talousarviossa 2023 sitovuustasona kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkatason toimintakate. Pääluokkien hautaustoimi ja kiinteistötoimi toimintakatteet ovat ylittyneet, joiden osalta anotaan kirkkovaltuustolta lisämäärärahaa vuodelle 2023.

Hautaustoimessa toteutumassa on ylityksiä talousarvioon nähden palkoissa, traktorin vuokrakuluissa, Siunauskappelin lämmitysöljyn hankinnassa ja korjaustarvikkeiden hankinnoissa eri hautausmailla.

Kiinteistötoimessa on ylityksiä puhtaanpito- ja rakennusten kunnossapitopalveluissa. Sähkö on ylittynyt n. 31.100 eurolla, mukana on vuodelle 2022 kuuluvia ostolaskuja, jotka on kirjattu vuodelle 2023.

Tarkastuksessa on löytynyt vuodelle 2022 kuuluvia ostolaskuja yhteensä 62.000 euron edestä. Näillä on vaikutusta vuoden 2023 tilinpäätökseen.

Hautaus- ja kiinteistötoimen toteuma 28.11.2023 tilanteen mukaan:

		TA kulua 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%	Lisätalousarvio 2023	
Hautaustoimi	Toimintatuotot	-137 700,00	-95 344,18	-42 355,82	69,2		
	Toimintakulut	359 080,00	440 736,38	-81 656,38	122,7		
	Henkilöstökulut	208 920,00	249 534,51	-40 614,51	119,4	50 000	
	Vuokrakulut	3 000,00	25 701,35	-22 701,35	856,7	27 000	Traktorin vuokra
	Ostot tilikauden aikana	31 500,00	51 630,63	-20 130,63	163,9	30 000	Öljylämmitys Siunauskappeli, korjaustarvikkieta eri hautausmailla
Kiinteistötoimi	Toimintatuotot	-42 870,00	-66 936,04	24 066,04	156,1		
	Vakuutuskorvaukset omaisuus- ja toimintavakuuksi	0	-43 312,83	43 312,83		43 400	
	Toimintakulut	548 560,00	727 278,25	-178 718,25	132,6		
	Palvelujen ostot	168 190,00	258 253,20	-90 063,20	153,5	120 000	Puhtaanapitopalvelut, rakennusten kunnossapitopalvelut
	Ostot tilikauden aikana	133 100,00	196 363,26	-63 263,26	147,5	120 000	sähkö ylittynyt 31.100 eur, vuodelle 2022 kuuluvia laskuja
						390 400	

Esitys Kirkkoneuvosto hyväksyy hautaus- ja kiinteistötoimen lisätalousarvio anomuksen vuodelle 2023, yhteensä 390.400 euroa, ja esittää sen edelleen kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös Esityksen mukaan.

Toimenpiteet Ote lähetetään tms. tieto

Muutoksenhaku Päätökseen ei voida hakea muutosta.

13.12.2023

Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Kirkkoneuvoston esitys	Kirkkovaltuusto hyväksyy hautaus- ja kiinteistötoimen lisätalousarvioanomuksen vuodelle 2023, yhteensä 390.400 euroa.
Päätös	Esityksen mukaan.
Muutoksenhaku	Päätöksestä voidaan tehdä kirkollisvalitus Turun hallinto-oikeudelle.

13.12.2023

Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto

§ 43 Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026, talousarvio 2024

Diaarinumero DLOI/4/02.00.01/2019

Esittelijä vt talouspäällikkö Leena Välikangas

Verotulot on arvioitu veroprosentin 1,55 tulojen varaan. Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin (rahoituslaki) tuli voimaan vuoden 2016 alusta. Rahoituslain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan jatkossa valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella ja samalla luovuttiin seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Korvattavia yhteiskunnallisia tehtäviä ovat hautaustoimi, väestökirjanpito tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. (Kirkkohallituksen yleiskirje nro 11/2015 18.5.2015).

Kirkon yleisen virka- ja työehtosopimuksen sopimuskausi on 1.3.2023 - 28.2.2025. Palkkakustannuksiin on talousarvioon arvioitu neljän prosentin nousu.

Talousarvion sitovuustasot: Kirkkoneuvosto vastaa kirkkovaltuustolle ulkoisesta nettomenosta osastotasolla, viranhaltijat vastaavat kirkkoneuvostolle ulkoisesta nettomenosta kustannuspaikkatasolla. Kirkkoneuvosto vahvistaa käyttötalousosan käyttösuunnitelman sen jälkeen kun kirkkovaltuusto on hyväksynyt talousarvion.

Esitys Kirkkoneuvosto hyväksyy Loimaan seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelman 2024–2026 ja talousarvion vuodelle 2024 sekä hautainhoitorahaston talousarvion 2024 ja antaa sen edelleen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi. Toimitetaan jäsenille viimeistään 28.11.2023 mennessä.

Päätös Esityksen mukaan.

Toimenpiteet Ote lähetetään tms. tieto

Muutoksenhaku Päätökseen ei voida hakea muutosta.

Kirkkoneuvoston esitys Kirkkovaltuusto hyväksyy Loimaan seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelman 2024–2026, ja talousarvion vuodelle 2024 sekä hautainhoitorahaston talousarvion 2024.

Käsittely Korjaus sivulle 24 vuosiin, kohtaan kirkot. Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella 2025-2026, sekä toiminnalliset tavoitteet 2025.

Päätös Esityksen mukaan.

Muutoksenhaku Päätöksestä voidaan tehdä kirkollisvalitus Turun hallinto-oikeudelle.

13.12.2023

§ 44

Aloitteet

x

Ilmoitusasiat

KN 29.11.2023 § 115 Hyväksytty **jumalanpalvelussuunnitelma** ajalle 1.1.-30.4.2024 ja toimitusten sijoittelu, liite.

KN 29.11.2023 § 116 Hyväksytty **kolehtisuunnitelma** vuodelle 2024, liite.

Strategiatyöskentelyä jatketaan ryhmittäin kokouksen päätyttyä.

Seuraava kokous on tiistai 13.2.2024 kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuustovaalit.

Valtuuston puheenjohtaja kiitti erinomaisesta yhteistyöstä ja toivotti kaikille siunattua joulunaikaa.

13.12.2023

§ 45 Kokouksen päättäminen**Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen**

Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen ja päätti kokouksen klo 19.04.

Allekirjoitukset

Heikki Vainio
puheenjohtaja

Anu Luhtala
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Loimaa 13.12.2023

Paavo Sätilä
pöytäkirjantarkastaja

Katariina Kojo
pöytäkirjantarkastaja

VALITUSOSOITUS

Loimaan seurakunta

Kirkkovaltuusto

13.12.2023 § 45

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 39, 44.

2 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20101 Turku

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto

13.12.2023

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 40, 41, 42, 43.

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

3 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

13.12.2023

Loimaan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)